
[2005-10-RE](#)

CAUSA 2005-10-RE

Número de registre 78-2005. Recurs d'empara

AUTE DEL 15 DE MARÇ DEL 2005

BOPA núm. 25, del 23 de març del 2005

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el 27 de gener del 2005 per la representació processal del Sr. Nanik Vaswani Jiménez, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència del 18 de novembre del 2004 i l'aute del 30 de desembre del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per haver-se produït una presumpta vulneració dels drets fonamentals, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, declari infringits els drets fonamentals invocats i anul·li la sentència esmentada de la Sala Penal "retrotraient els autes a la deliberació de la referida Sala Penal perquè dicti sentència de conformitat amb els drets protegits per l'article 10 de la Constitució". També demana que el Tribunal Constitucional consulti de manera expressa els coprínceps "sobre l'abast dels decrets d'indult en general i, en particular, del darrer decret de 29 d'octubre de 2003 i, encara més concretament, si els delictes culposos estan exclosos dels beneficis de l'indult, atès que la lletra de la norma no distingeix entre delictes dolosos i delictes culposos";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 25 de febrer del 2005;

Havent escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Didier Maus.

Antecedents

Primer

El 22 de març del 2004, el Tribunal de Corts va dictar una sentència mitjançant la qual condemnava el Sr. Nanik Vaswani Jiménez, com a responsable penalment en concepte d'autor, d'un delictes major d'imprudència temerària amb resultat de tres morts, d'un delictes major de lesions per

imprudència, d'un delictes menor de conducció de vehicle automòbil sota la influència de begudes alcohòliques i d'un delictes menor de danys per imprudència, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena de dos anys de presó, dels quals un any ferm i la resta condicional, a la retirada del permís de conduir durant quatre anys i a una multa de sis mil euros. També el va condemnar, com a responsable civilment, a indemnitzar, per conceptes diversos, a les persones afectades.

El Tribunal de Corts va considerar que, una vegada la sentència ferma, calia aplicar en aquest cas els beneficis de l'indult atorgat pels coprínceps el 29 d'octubre del 2003.

Segon

El Sr. Nanik Vaswani Jiménez, així com altres parts en la causa, va presentar un recurs d'apel·lació i, el 18 de novembre del 2004, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va estimar parcialment aquest recurs i va declarar, entre altres, que pel que fa a la qualificació dels fets, la circumstància agreujant de temeritat s'havia d'aplicar únicament en el marc de l'article 191 del Codi penal i no en el del 197.

La Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va considerar, per contra, que els beneficis de l'indult dels coprínceps del 29 d'octubre del 2003 no podien aplicar-se a aquest cas, ja que una de les víctimes era menor d'edat, i els delictes contra la vida o la integritat de persones menors estan exclosos del benefici d'aquest indult que no esmenta cap distinció en relació amb la voluntarietat dels delictes.

Tercer

La representació processal del Sr. Nanik Vaswani Jiménez va presentar un incident de nul·litat d'actuacions perquè va considerar que el fet de retirar els beneficis de l'indult, quan el Tribunal de Corts els havia atorgat, vulnerava l'article 9.4, que estableix que ningú no pot ser sancionat o condemnat per accions o omissions que en el moment de produir-se no constitueixen delictes, falta o infracció administrativa, i l'article 10 de la Constitució, que consagra el dret a la jurisdicció. En aquest escrit, el recurrent demanava que el Tribunal Superior de Justícia consultés els coprínceps sobre l'abast de l'indult per saber si els delictes culposos estan exclosos dels beneficis de l'indult.

Quart

El 30 de desembre del 2004, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va desestimar aquest incident de nul·litat d'actuacions i va declarar que la interpretació del decret d'indult correspon de manera exclusiva als tribunals penals i que els seus beneficis només podran ser aplicats pel tribunal que dicti sentència ferma, per tant, no s'havien produït les vulneracions al·legades. Pel que fa a la consulta dels coprínceps, la Sala Penal afegia que la facultat d'interpretació atorgada pel decret esmentat, atesa la "impossibilitat d'anticipar totes les implicacions jurídiques de l'indult" era improcedent.

Cinquè

El 27 de gener del 2005, la representació processal del Sr. Nanik Vaswani Jiménez va presentar un recurs d'empara per vulneració dels drets fonamentals protegits per l'article 10 de la Constitució contra la sentència i l'acte de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia recaiguts en aquesta causa.

El recurrent considerava que la interpretació extensiva del decret dels coprínceps del 29 d'octubre del 2003, mitjançant la qual se l'exclou dels beneficis d'aquest indult, havia vulnerat els seus drets a la presumpció d'innocència i a la defensa. Segons el seu parer, aquesta interpretació contra reo està proscriu en tot ordenament jurídic perquè vulnera "un dret fonamental reconegut en l'article 10 derivat de la violació de l'article 9.4, amb la conseqüent resolució judicial no degudament fonamentada en dret."

El recurrent afegia que si els coprínceps haguessin volgut excloure de l'aplicació de l'indult els autors de delictes culposos amb resultats contra la integritat o la vida de menors, ho haguessin decretat expressament i com que es tracta d'un problema del camp d'aplicació de l'indult, aquesta part demanava que el Tribunal Constitucional consultés els coprínceps sobre aquest punt.

Per acabar, aquesta part demanava al Tribunal Constitucional que atorgués l'empara sol·licitada, declarés infringits els drets fonamentals invocats i anul·lés la sentència esmentada de la Sala Penal "retrotraient els autors a la deliberació de la referida Sala Penal perquè dicti sentència de conformitat amb els drets protegits per l'article 10 de la Constitució". També demanava que el Tribunal Constitucional consultés de manera expressa els coprínceps "sobre l'abast dels decrets d'indult en general i, en particular, del darrer decret de 29 d'octubre de 2003 i, encara més concretament, si els delictes culposos estan exclosos dels beneficis de l'indult, atès que la lletra de la norma no distingeix entre delictes dolosos i delictes culposos."

Sisè

El 25 de febrer del 2005, el Ministeri Fiscal va presentar un informe mitjançant el qual manifestava que el recurrent va ser condemnat com a autor d'uns delictes que es trobaven tipificats en el Codi penal amb anterioritat a la data de la comissió dels fets i per tant, no s'havia vulnerat l'article 9.4 de la Constitució, ni l'article 10 en relació amb aquest darrer.

Pel que fa al principi in dubio pro reo, el Ministeri Fiscal manifestava, en primer lloc, que no tenia per si mateix rellevància constitucional i, en segon lloc, que aquest principi feia referència a la valoració de les proves i a l'apreciació dels fets en un procés penal però no a una qüestió d'interpretació de la norma.

Quant a la vulneració de la presumpció d'innocència, el Ministeri Fiscal considerava que aquest principi no es podia veure afectat per la interpretació del decret d'indult efectuada pels tribunals.

Tot i això, el Ministeri Fiscal subratllava que el Tribunal Superior de Justícia havia aplicat el decret d'indult en els seus propis termes que exclou de la seva aplicabilitat els delictes majors contra la vida o la integritat de persones menors sense establir cap distinció.

Per consegüent, el Ministeri Fiscal va sol·licitar la inadmissió a tràmit del recurs d'empara, per manca de contingut constitucional en la pretensió formulada, de conformitat amb el que disposa l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Fonaments jurídics

Primer

Convé recordar que el Tribunal Constitucional no constitueix un tercer grau de jurisdicció, que no pot pronunciar-se en relació amb el fons d'un procediment penal, i que la seva missió consisteix, en

aquest cas, a verificar que s'han respectat les disposicions pertinents de la Constitució.

Segon

El recurrent al·lega que les dues decisions del Tribunal Superior de Justícia objecte de recurs han estat pronunciades sense respectar els articles 9.4 i 10.1 de la Constitució.

L'article 9.4 estableix que "Ningú no pot ésser condemnat o sancionat per accions o omissions que en el moment de produir-se no constitueixin un delicte, falta o infracció administrativa."

L'al·legació del recurrent no es basa en el fet que el Codi penal no hagués previst els delictes pels quals el Sr. Nanik Vaswani Jiménez ha estat condemnat, sinó en la interpretació efectuada pel Tribunal Superior de Justícia en relació amb el contingut del decret dels coprínceps del 29 d'octubre del 2003 que acorda una mesura de gràcia.

Forma part del procediment penal el principi segons el qual l'aplicació eventual d'un decret de gràcia ha de ser examinat pel tribunal que s'ha de pronunciar de manera definitiva sobre la causa, ja que li correspon apreciar si la pena que pronuncia entra dins el camp d'aplicació del decret de gràcia esmentat.

Tercer

El decret de gràcia signat pels coprínceps el 29 d'octubre del 2003, estableix en l'article 1 que s'atorga un indult de vuit mesos per a les penes de presó per raó de delictes o contravencions penals comesos en data anterior al dia 19 de setembre del 2003. L'article 2 exclou del benefici de l'article 1 alguns delictes majors, entre els quals els delictes contra la vida o la integritat de persones menors i els delictes de comportament sexual contra persones menors. Aquest decret no fa cap distinció entre els delictes culposos i els delictes dolosos.

Quart

En el cinquè fonament jurídic de la sentència del 18 de novembre del 2004, el Tribunal Superior de Justícia analitza de manera molt precisa l'abast de les disposicions del decret de gràcia dels coprínceps i, d'acord amb l'article 6 d'aquest mateix decret, n'interpreta aquest abast.

A partir del moment en què el Tribunal Superior de Justícia es basa en els fets de la causa i en la interpretació precisa del contingut del decret, no és procedent qüestionar la seva apreciació sobre l'absència de distinció entre els delictes culposos i els delictes dolosos, ni la seva apreciació relativa al fet que el delicte comès, atesa l'edat d'una de les víctimes, implica l'exclusió establerta per l'article 2 del decret esmentat.

Per tant, del que acabem d'exposar es desprèn que no hi ha hagut vulneració de l'article 9.4 de la Constitució.

Cinquè

Pel que fa a la vulneració de l'article 10.1 de la Constitució, d'acord amb el qual "Es reconeix el dret a la jurisdicció, a obtenir d'aquesta una decisió fonamentada en Dret, i a un procés degut, substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la llei", convé recordar que aquesta disposició, interpretada tant pel Tribunal Constitucional com de manera força anàloga pel Tribunal

Europeu dels Drets Humans, no consisteix en valorar el raonament que ha portat el jutge ha pronunciar-se de la manera que ho ha fet, sinó en apreciar les condicions en les quals el procediment s'ha desenvolupat.

D'acord amb aquesta norma, el recurrent es limita a al·legar, una vegada més, que hagués hagut de beneficiar-se de les disposicions del decret del 29 d'octubre del 2003, tanmateix no presenta cap argument susceptible de demostrar una vulneració de l'article 10.1 de la Constitució. Hem de contestar que, com ja s'ha dit en el paràgraf anterior, el Tribunal Superior de Justícia havia interpretat l'abast del decret de gràcia sense vulnerar l'article 9.4 de la Constitució.

Sisè

Per consegüent, el recurs d'empara del Sr. Nanik Vaswani Jiménez està mancat de contingut constitucional i d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional hem de declarar la seva inadmissibilitat a tràmit.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2005-10-RE, interposat per la representació processal del Sr. Nanik Vaswani Jiménez, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència del 18 de novembre del 2004 i l'aute del 30 de desembre del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

No hi ha condemna expressa en costes per no existir parts contràries.

Tercer

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Quart

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 15 de març del 2005.

Philippe Ardant

Miguel Ángel Aparicio Pérez

President

Vicepresident

Didier Maus

Miguel Herrero de Miñón

Magistrat

Magistrat